

ЗАКОН

**за изменение и допълнение на Закона за корпоративното
подоходно облагане**

(Обн., ДВ, бр. 115 от 1997 г.; попр., бр. 19 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 21 и 153 от 1998 г., бр. 12, 50, 51, 64, 81, 103, 110 и 111 от 1999 г., бр. 105 и 108 от 2000 г., бр. 34 и 110 от 2001 г., бр. 45, 61, 62 и 119 от 2002 г., бр. 42 и 109 от 2003 г. и бр. 18 и 53 от 2004 г.)

§ 1. В чл. 1, ал. 1 се създава т. 3:

“3. застрахователните премии.”

§ 2. В чл. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 3 се отменя.

2. Създават се ал. 5 - 9:

“(5) Данъчно задължени лица, извършващи морско търговско корабоплаване, за дейността си от опериране на кораби вместо с корпоративен данък могат да се облагат с данък върху нетния тонаж на корабите за дните в експлоатация, когато отговарят едновременно на следните условия:

1. са дружества, регистрирани по Търговския закон, на които стратегическото и търговското им управление се осъществява на територията на Република България;

2. оперират със собствени, с наети кораби или управляват кораби въз основа на договори за управление, както и отдават под наем кораби;

3. не отказват обучението на стажанти на борда на корабите с изключение на случаите, когато броят на стажантите в рамките на една година превишава 1 на 15 офицери, плаващи на корабите.

4. комплектуват екипажите си с български граждани;

5. най-малко 60 на сто от нетния тонаж на оперираните кораби е от кораби, които плават под български флаг.

(6) Данъчно задължените лица упражняват правото си на избор по ал. 5 чрез подаване на декларация по образец.

(7) Данъчно задължените лица, избрали реда за облагане по ал. 5, го прилагат за срок не по-кратък от 5 данъчни периода.

(8) Данъчно задължените лица нямат право да прилагат реда по ал. 5 за:

1. морски кораби с нетен тонаж под 100 т;

2. риболовни кораби;

3. кораби за развлечения с изключение на пътническите кораби;

4. инсталации за добив на подземни богатства, нефтени платформи и кораби, извършващи драгажни дейности и дейности по теглене и влачене;

5. кораби, които данъчно задължените лица са предоставили за управление или по договор за беърбоут чартър, с изключение на случаите, когато са предоставени на държавата.

(9) За дейностите извън тези по ал. 5 данъчно задължените лица, извършващи морско търговско корабоплаване, се облагат по общия ред.”

§ 3. Член 2б се отменя.

§ 4. Член 11 се отменя.

§ 5. Създава се чл. 11в:

“Чл. 11в. (1) Основата за облагане на дейността от опериране на кораб по чл. 2, ал. 5 се определя за всеки ден в експлоатация през съответния календарен месец.

(2) Основата за облагане на дейността от опериране на кораб по чл. 2, ал. 5 за един ден в експлоатация се определя, както следва:

1. на кораб с нетен тонаж до 1000 т – 3,50 лв. за всеки започнати 100 т;

2. за кораб с нетен тонаж от 1001 до 10 000 т – 35 лв. плюс 3,00 лв. за всеки започнати 100 т над 1000 т;

3. за кораб с нетен тонаж от 10 001 до 25 000 т – 305 лв. плюс 2,50 лв. за всеки започнати 100 т над 10 000 т;

4. за кораб с нетен тонаж над 25 001 т – 680 лв. плюс 1 лв. за всеки започнати 100 т над 25 000 т.

§ 6. В чл. 22 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 4:

“(4) За активите от II категория годишната амортизационна норма не може да превишава 50 на сто, когато едновременно са налице следните условия:

1. активите са част от първоначална инвестиция;

2 активите са фабрично нови и не са били експлоатирани преди придобиването им.”

2. В ал. 5 думите “данъчна основа” се заменят с “облагаема печалба/облагаем доход”.

3. В ал. 7 след думата “започва” се добавя “не по-рано”.

4. В ал. 8, изречение първо думите “по реда на ал. 3” се заменят с “по реда на ал. 3 и 4”.

5. В ал. 13:

а) създава се ново изречение второ:

“Активите, които се използват изцяло за дейност, за която данъчно задълженото лице не формира облагаема печалба/облагаем доход по реда на тази глава, не се отписват от данъчния амортизационен план, но за тях се преустановява начисляването на данъчни амортизации към 1 януари на годината, през която дейността не се облага по реда на тази глава.”;

б) досегашното изречение второ става изречение трето.

§ 7. В чл. 23 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2:

а) в т. 10 думите “от електронни касови апарати с фискална памет и от електронни системи с фискална памет” се заличават;

б) създава се т. 16в:

“16в. разходите за дарения по чл. 35, ал. 2, които превишават 10 на сто от положителния финансов резултат преди данъчно преобразуване;”

в) точка 23а се отменя.

2. В ал. 3:

а) точка 1 се отменя;

б) в т. 6 думите “ал. 2, т. 7” се заменят с “ал. 2, т. 6 или 7”;

в) в т. 7а накрая се добавя “по този ред не се преобразува финансовият резултат с разпределените дивиденди от печалби за отчетни периоди преди придобиване на инвестицията;”

г) в т. 7б накрая се добавя “по този ред не се преобразува финансовият резултат с разпределените дивиденди от печалби за отчетни периоди преди придобиване на инвестицията;”

д) в т. 15 думите “сумите, непризнати по реда на ал. 2, т. 21, буква “е” в предходен отчетен период” се заменят с “невъзстановените суми вследствие на прилагането на т. 13, буква “е” и ал. 2, т. 21, буква “е”, а накрая се добавя “или при прехвърляне на вземането;”

е) точка 18 се отменя;

ж) в т. 21 се създава изречение трето:

“За амортизируеми активи намалението по реда на изречение първо се признава в годината на отписване на актива от данъчния амортизационен план;”.

3. АLINEИ 4, 5, 6, 7 и 15 се отменят.

§ 8. В чл. 26, ал. 1 досегашното изречение второ става изречение трето, а досегашното изречение трето става изречение второ.

§ 9. В чл. 27 думите “и/или вследствие на промяна в счетоводната политика” се заличават.

§ 10. В чл. 35 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създават се ал. 2 и 3:

“(2) Разходите за дарения не се облагат с данък по реда на ал. 1, когато са направени в полза на:

1. образователни, здравни и лечебни заведения и бюджетни предприятия;

2. юридически лица, които не са търговци, с благотворителни, социални, природозащитни, здравни, научноизследователски, образователни, културни и спортни цели;

3. законно регистрирани в страната вероизповедания;

4. фондове за подпомагане на хора с увреждания и пострадали от природни бедствия;

5. Българския Червен кръст;

6. подпомагане на социално слаби, хора с трайни увреждания, деца с увреждания или без родители;

7. възстановяване и опазване на исторически и културни паметници;

8. културни институти или за целите на културния, образователния или научния обмен по спогодбите, по които Република България е страна;

9. юридически лица с нестопанска цел, регистрирани в Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел, за осъществяване на общественополезна дейност;

10. учредени и предоставени стипендии за обучение на ученици и студенти в българските училища;

11. общини;
12. фонд "Енергийна ефективност".

(3) Алинея 2 се прилага, когато са налице следните условия:

1. с даренията не се облагодетелстват ръководителите, които ги отпускат, или тези, които се разпореждат с тях;
2. даренията са документирани с договор или други доказателства, удостоверяващи, че предметът на дарението е получен."

§ 11. В чл. 38, ал. 2 думите "и при спазване изискванията на чл. 24, ал. 2" се заличават.

§ 12. Член 39 се изменя така:

"Чл. 39. (1) При преобразуване по смисъла на чл. 261 от Търговския закон (без преобразуване по чл. 264 и 265 от същия закон) приемащите и/или новоучредените дружества нямат право да пренасят загубите, формирани от преобразуващите се дружества.

(2) При продажба на предприятие по смисъла на чл. 15 от Търговския закон правоприменикът няма право да пренася загубите, формирани от отчуждителя."

§ 13. В чл. 40, изречение първо след думата "приспада" се добавя "при спазване изискванията на чл. 38", а след думата "резултат" се добавя "след данъчно преобразуване".

§ 14. В чл. 41, ал. 6 думите "се декларират по образец на годишна данъчна декларация и" се заличават.

§ 15. Създава се чл. 42а:

"Чл. 42а. Разпоредбите на този закон по отношение на преобразуването на търговски дружества се прилагат и в случаите на преустройство на кооперативни организации."

§ 16. В чл. 44, ал. 1 числото "19,5" се заменя с "15".

§ 17. Член 46 се отменя.

§ 18. Член 46а се изменя така:

"Чл. 46а. Данъкът по чл. 2а, ал. 1, т. 1 е 8 на сто върху направените залози, а данъкът по чл. 2а, ал. 1, т. 2 и 3 е 12 на сто върху номинала на залога, посочен във фишовете, талоните и билетите или в други документи за участие."

§ 19. Създава се чл. 46в:

"Чл. 46в. Данъкът на лицата по чл. 2, ал. 5 е в размер 15 на сто.

§ 20. В чл. 48 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 и 3 числото "20" се заменя със "17".
2. Алинея 2 се отменя.

§ 21. В чл. 51 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2, изречение пето думите "съставянето му" се заменят с "доклада заедно с копие от годишния финансов отчет, заверен от регистриран одитор".

2. Алинея 6 се изменя така:

“(6) Данъчната декларация за данъчния период по чл. 41, ал. 10 се подава от ликвидатора или синдика в 14-дневен срок от датата на вписване на заличаването.”

3. Алинея 9 се изменя така:

“(9) Лицата по чл. 2, ал. 5 до 1 декември на предходната календарна година подават в териториалната данъчна дирекция по данъчната си регистрация декларация по чл. 2, ал. 6.”

4. Създава се нова ал. 10:

“(10) До 30-о число на месеца, следващ тримесечието, лицата по чл. 2, ал. 5 подават в териториалната данъчна дирекция по данъчната си регистрация декларация за предходното тримесечие по образец. За четвъртото тримесечие на календарната година декларация не се подава. До 31 март на календарната година лицата по чл. 2, ал. 5 подават в териториалната данъчна дирекция по данъчната си регистрация декларация за предходната календарна година по образец.”

5. Досегашната ал. 10 става ал. 11.

§ 22. В чл. 52, ал. 1 се създава изречение второ:

“Дължимите по този закон данъци се считат за внесени на датата, на която сумите са постъпили в републиканския бюджет по сметката на съответната териториална данъчна дирекция.”

§ 23. Член 54 се отменя.

§ 24. Създава се чл. 54б:

“Чл. 54б. Лицата по чл. 2, ал. 5 внасят данъка по чл. 46в, ал. 2 ежемесечно в срок до края на следващия месец.”

§ 25. В чл. 56 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 4 и 5 числото “19,5” се заменя с “15”.

2. В ал. 6:

а) създава се ново изречение трето:

“Намалението на авансовите вноски се ползва след подаването на декларацията.”;

б) досегашното изречение трето става изречение четвърто.

§ 26. В чл. 57, ал. 3:

1. Думите “преотстъпването на авансовите си вноски” се заменят с “размера на подлежащите на преотстъпване авансови вноски в сроковете по чл. 56, ал. 7”.

2. Създава се изречение второ:

“При промяна на декларираните обстоятелства се подава нова декларация в същите срокове.”

§ 27. В чл. 59 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите “инвалиди и организации за инвалиди, в които трудоустроените лица и инвалидите” се заменят с “хора с увреждания и организации за хора с увреждания, в които трудоустроените лица и хората с трайни увреждания”.

2. В ал. 2 се създава изречение второ:

“Преотстъпеният данък се отчита като резерви.”

§ 28. В чл. 61а, изречение трето накрая се добавя “в срок до края на календарната година, следваща годината, за която се ползва преотстъпването”.

§ 29. Създава се чл. 61и:

“Чл. 61и. Лицата, които изготвят и представят годишните си финансови отчети на базата на Международните стандарти за финансови отчети, отчитат преотстъпения данък по реда на тази глава в собствения капитал.”

§ 30. Създава се глава дванадесета “а”:

“Глава дванадесета “а”

ДАНЪК ВЪРХУ ЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ ПРЕМИИ

Чл. 63а. (1) Застрахователните премии се облагат с данък, който е за сметка на застрахованите или на застраховашите лица.

(2) Не се облагат с данък застрахователните премии от активно презастраховане и от застраховки по раздел I от приложение № 1 към чл. 6, ал. 2 от Закона за застраховането.

Чл. 63б. Данъкът по чл. 63а е в размер, както следва:

1. за застраховки по т. 5, 6, 11 и 12 от раздел II на приложение № 1 към чл. 6, ал. 2 от Закона за застраховането - 0 на сто;

2. за всички останали застраховки по раздел II на приложение № 1 към чл. 6, ал. 2 от Закона за застраховането - 3 на сто.

Чл. 63в. (1) Данъчен период по смисъла на тази глава е периодът от време, след изтичането на който застрахователят е длъжен да определи резултата за този период.

(2) Данъчният период е едномесечен и съвпада с календарния месец.

(3) Застрахователят изчислява резултата за всеки данъчен период - данък за внасяне в републиканския бюджет или данък за приспадане, на базата на получените и върнатите застрахователни премии за всеки данъчен период.

Чл. 63г. (1) Данъкът по чл. 63а, ал. 1 се начислява от застраховател по смисъла на Закона за застраховането върху brutния размер на получената застрахователна премия (вноска) на датата на получаването ѝ.

(2) Начисленият данък по чл. 63а, ал. 1 върху върнатите застрахователни премии (вноски) се приспада от начисления данък по ал. 1 за данъчния период, през който е върната премията (вноската).

(3) Резултатът за данъчния период е разликата между начисления данък върху получените застрахователни премии по ал. 1 и начисления данък върху върнатите застрахователни премии по ал. 2 през този данъчен период.

(4) Когато резултатът по ал. 3 е положителна величина, той се внася в приход на републиканския бюджет до 15 дни след изтичането на данъчния период, за който е определен резултатът.

(5) Когато резултатът по ал. 3 е отрицателна величина, той подлежи на приспадане до изчерпването му от резултат – положителна величина последователно през следващите данъчни периоди.

Чл. 63д. Данъкът върху общия размер на застрахователните премии по сключен застрахователен договор се записва на отделен ред в застрахователната полица.

Чл. 63е. (1) До 30-о число на месеца, следващ тримесечието, застрахователите подават в териториалната данъчна дирекция по данъчната си регистрация декларация за предходното тримесечие по образец, утвърден от

министъра на финансите. За четвъртото тримесечие на календарната година декларация не се подава.

(2) До 30 април на календарната година застрахователите подават в териториалната данъчна дирекция по данъчна регистрация декларация за предходната календарна година по образец, утвърден от министъра на финансите.”

§ 31. В чл. 67е думите “задължението си по чл. 51, ал. 2 за подаване на годишен финансов отчет, включително приложенията към него и копие от доклада по Закона за независимия финансов одит” се заменят със “задълженията по чл. 51, ал. 2” и накрая се поставя запетая и се добавя “за всяко неизпълнено задължение, с изключение на случаите, когато е приложен чл. 64”.

§ 32. Създава се чл. 67ж:

“Чл. 67ж. (1) Лицата, приложили реда на облагане по чл. 2, ал. 5, които не отговарят на условията, даващи им право на избор, се наказват с имуществена санкция в размер от 20 000 до 30 000 лв., а при повторно извършване на нарушението - в размер от 40 000 до 60 000 лв.

(2) Лицата по ал. 1 нямат право да прилагат реда за облагане с данък върху нетния тонаж на корабите за срок 5 години.”

§ 33. Създават се чл. 70 - 73:

“Чл. 70. (1) На застраховател, който не подаде декларация по чл. 63е, не я подаде в срок, както и не посочи или невярно посочи данни или обстоятелства, водещи до определяне на резултат в по-малък размер или до неоснователно освобождаване от данък, се налага имуществена санкция в размер от 300 до 3000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 имуществената санкция е в размер от 600 до 6000 лв.

Чл. 71. (1) За неподаване на декларация по чл. 63е, за неподаването ѝ в срок, както и за посочване на неверни данни или обстоятелства, водещи до определяне на резултат в по-малък размер или до неоснователно освобождаване от данък, на управителя на застрахователното дружество се налага глоба в размер от 200 до 1000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 глобата е в размер от 400 до 2000 лв.

Чл. 72. (1) На застраховател, който не начисли данък по реда и в сроковете, определени в глава дванадесета “а”, се налага имуществена санкция в двойния размер на неначисления данък, но не по-малко от 200 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 размерът на имуществената санкция не може да бъде по-малък от 1000 лв.

Чл. 73. (1) Който не внесе в срок пълния размер на данъка (резултата), определен по реда на чл. 63г, се наказва с имуществена санкция в размер 2 на сто от сумата на невнесения в срок данък (резултат), но не по-малко от 150 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 размерът на имуществената санкция е 5 на сто от сумата на невнесения в срок данък (резултат), но не по-малко от 1200 лв.”

§ 34. В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 52 думите “на дейностите по чл. 4, ал. 1 или” се заличават.

2. В т. 53 след думата “законодателство” се добавя “отчетени в съответствие със счетоводната политика на предприятието” и се поставя запетая.

3. Точки 66, 67 и 68 се изменят така:

“66. “Дейности от опериране на кораби” са:

а) осъществяването на морски превоз с кораби с нетен тонаж над 100 т, отдаването им под наем, както и продажбата на кораби, предмет на тонажно облагане, които са придобити не по-малко от 5 години преди продажбата им;

б) превози по суша, свързани с морския превоз, административни и застрахователни услуги и други услуги, предоставени на клиентите във връзка с осъществяване на морския превоз;

в) финансови операции и курсови разлики, свързани с управлението на оборотния капитал, използван за оперирането на кораби;

г) извънредни дейности, свързани с оперирането на корабите, които не попадат в обхвата на букви “а” – “в” и оборотът от които не надхвърля 0,25 на сто от оборота от дейностите по букви “а” и “б”.

67. “Дни в експлоатация” са дните, през които корабът извършва превоз и/или изпълнява дейности, свързани с превоз. Дните в експлоатация не включват времето за ремонти или престой на кораба, както и времето, през което корабът поради задържане или форсмажорни обстоятелства не извършва превоз и/или не изпълнява дейности, свързани с превоза.

68. “Нетен тонаж” е мярката в тонове на полезната (товарната) вместимост на кораб, удостоверена със свидетелство за тонаж на кораба.”

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 35. Непризнатите суми вследствие на прилагането на чл. 23, ал. 2, т. 21, буква “е” и ал. 3, т. 13, буква “е” в случаите на прехвърляне на вземането през 2004 г. се признават по реда на чл. 23, ал. 3, т. 15 през 2005 г.

§ 36. **Разпоредбата на чл. 22, ал. 4 се прилага за активи, придобити след 31 декември 2004 г.**

§ 37. **Декларацията по чл. 51, ал. 9 за 2005 г. се подава до 31 януари 2005 г.**

§ 38. Срокът за подаване на уведомлението по реда на чл. 51а за данъчно задължените лица, започнали изпълнение на инвестиционен проект преди 1 януари 2005 г., е до 31 март 2005 г.

§ 39. При получаване на премии (вноски) след 1 януари 2005 г. по сключени застрахователни договори до 31 декември 2004 г. се счита, че данъкът по чл. 63а, ал. 1 е включен в получената премия (вноска).

§ 40. **Дължимите данъци за периода до 31 декември 2004 г., определени по реда на отменения чл. 11 от Закона за корпоративното подоходно облагане, не подлежат на приспадане или възстановяване.**

§ 41. Данъкът по чл. 63а, ал. 1 за данъчния период от 1 януари до 31 януари 2005 г. се начислява и внася до 15 март 2005 г.

§ 42. Преустановява се правото на пренасяне на загуби, формирани до началото на данъчния период, за който лицето е избрало да прилага реда по чл. 2, ал. 5.

§ 43. Законът влиза в сила от 1 януари 2005 г. с изключение на § 30 в частта му за чл. 63д, който влиза в сила от 1 юли 2005 г., и чл. 63е, ал. 2, който влиза в сила от 1 януари 2006 г.

Законът е приет от XXXIX Народно събрание на 2004 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Огнян Герджиков)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане е част от предлаганите промени в данъчното законодателство. С него се цели намаляване на данъчната тежест и подобряване на инвестиционния климат в страната, като се актуализира нормативната уредба на облагането с корпоративен данък, алтернативните корпоративни данъци и данъците, удържани при източника. С предложените изменения се гарантира постъплението на приходите в бюджета и съкращаване на разходите по администрирането на данъците.

Предлаганите промени са в няколко насоки:

Намаляване на данъчната ставка на корпоративния данък от 19,5 на 15 на сто. По-ниският размер на данъка ще доведе до намаляване на данъчната тежест и разширяване на базата при спазване принципа на равнопоставеност между субектите. Предложението е в съответствие с провежданата данъчна политика за намаляване на преките данъци, целяща насърчаване на икономическия растеж.

Намаляване на данъчната ставка на данъците, удържани при източника, от 20 на 17 на сто върху социалните, представителните разходи, даренията, спонсорството и разходите за поддръжка, ремонт и експлоатация на леки автомобили за административни цели. Следва да се отбележи, че данъкът върху посочените разходи е признат за данъчни цели разход, което води до реализиране на данъчна икономия от данъкоплатеца, изразяваща се в намаляване на дължимия корпоративен данък, вследствие на което ефективната данъчна ставка върху посочените разходи ще бъде в размер 14,45 на сто.

Промяна в режима на облагане на лицата, осъществяващи морско търговско корабоплаване, които ще могат по избор да се облагат или по общия ред на закона, или с тонажен данък, определен на базата на нетното тегло на експлоатираните кораби. Промяната цели да стимулира търговското ни корабоплаване, заимствана е от практиката в други европейски държави и въвежда принципите, установени в Насоките на Европейската общност относно държавните помощи в морския транспорт.

Промяна в режима на облагане на застрахователните дружества, които преминават към общия ред на облагане по реда на закона. Въвежда се допълнителен данък в размер 3 на сто върху застрахователните премии. Той ще се начислява в застрахователните полици за сметка на застраховашите или застрахованите лица и замества досега съществуващия еднократен данък върху приходите. Предвидено е животозастраховането да не се облага с този специфичен данък. Промяната в режима на облагане е с цел постигане на равнопоставеност с останалите данъчно задължени лица и хармонизиране с европейската практика. Не се очаква промяната да доведе до изменение в цената на застрахователните услуги, а загубите за бюджета от застрахователния сектор ще са минимални.

Предлага се увеличаване от 30² на сто на максимално допустимата за данъчни цели годишна амортизационна норма за машини, производствено оборудване и апаратура.

Актуализация на текстове, редакционни промени и синхронизация с действащото законодателство. В тази група се включват промени на текстове, водещи до неяснота и противоречиво тълкуване, с цел усъвършенстване на данъчните режими и данъчната практика.

Данъчната политика е част от фискалната политика, която е основен инструмент за макроикономическо управление. С предложения проект на Закона за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане се търси балансът между необходимостта от защита на интереса на фиска и от създаване, поддържане и стимулиране на устойчив икономически растеж.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Симеон Сакскобургготски)